

Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w latach 2011-2020 w Powiecie Lipnowskim

I. Wstęp

1. Program jest opracowaniem mającym na celu wyznaczenie podstawowych kierunków działań na rzecz osób niepełnosprawnych

Program zakłada:

- 1./ poprawę jakości życia osób niepełnosprawnych,
- 2./ zwiększenie samodzielności funkcjonowania osób niepełnosprawnych,
- 3./ zwiększenie możliwości uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym,
- 4./ zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych,
- 5./ zmniejszenie skutków niepełnosprawności,
- 6./ zwiększenie dostępności do opieki zdrowotnej.

2. Program ma charakter otwarty, dopuszczający włącznie nowych obszarów działań, z uwagi na zmieniające się warunki, potrzeby i oczekiwania osób niepełnosprawnych.

3. Warunkiem powodzenia programu jest włączenie do niego, na różnych etapach, placówek publicznych oraz organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

II. Założenia ogólne współczesnej polityki społecznej w odniesieniu do osób niepełnosprawnych

1. Osoby niepełnosprawne mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz do korzystania na zasadzie równości z praw i obowiązków ustanowionych dla ogółu obywateli bez względu na rodzaj, przyczynę i stopień niepełnosprawności.

2. Osoby niepełnosprawne mają prawo do uzyskania niezbędnych środków umożliwiających wyrównywanie szans w korzystaniu z przysługujących im praw.

3. Wszelkie działania na rzecz osób niepełnosprawnych powinny być podejmowane z poszanowaniem suwerenności jednostki i jej prawa do dokonywania samodzielnych wyborów życiowych.

4. Osoby niepełnosprawne, osiągając równe prawa, powinny posiadać także równe obowiązki. W momencie, gdy te prawa zostaną osiągnięte, społeczeństwo powinno zwiększyć swe oczekiwania względem osób niepełnosprawnych. Częścią procesu wyrównywania szans powinno stać się niesienie pomocy osobom niepełnosprawnym w tym, by mogła na siebie wziąć pełną odpowiedzialność jako członkowie społeczeństwa.

III. Cele główne programu

Celem programu jest zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i gospodarczym Powiatu Lipnowskiego poprzez wyrównywanie ich szans w korzystaniu z praw i obowiązków, jakie przysługują pozostałym obywatelom. Cel programu będzie osiągnięty poprzez realizację następujących celów operacyjnych:

1. kształtowanie i rozwijanie świadomości społecznej w zakresie dostrzegania i rozumienia problemów osób niepełnosprawnych,
2. zwiększenie dostępu do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny,

3. likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się oraz technicznych,
4. zapewnienie dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym,
5. zapewnienie osobom niepełnosprawnym pełnego dostępu do rehabilitacji społecznej kultury, sportu, rekreacji i turystyki,
6. zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych,
7. zapewnienie konsultacji społecznej wszystkich działań dotyczących osób niepełnosprawnych w fazie ich planowania, wdrażania oraz ewaluacji z samorządną reprezentacją środowiska.

IV. Finansowanie programu

- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- budżet powiatu i gmin,
- fundusze pozyskiwane z innych źródeł

V. Projekty do realizacji

Kształtowanie i rozwijanie świadomości społecznej w zakresie dostrzegania i rozumienia problemów osób niepełnosprawnych.

Niepełnosprawność narusza najcenniejsze wartości człowieka: zdrowie, sprawność fizyczną, zdolność do wypełniania podstawowych zadań społecznych i stanowi przeszkodę w realizacji własnych celów. Postrzegana jest jako stan niepożądany, niekorzystny fakt społeczny, często nieświadomie wywołujący niepokój, budzący obawę, że i nas może spotkać podobny los.

Polak postrzega osobę niepełnosprawną przez pryzmat ograniczeń, niskich rent, miernych sukcesów życiowych i zawodowych, skali bezradności i koniecznej pomocy. Takie postrzeganie sytuuje te osoby w roli klientów różnych instytucji pomocowych i powoduje ich marginalizację. Problem osób niepełnosprawnych tkwi nie tylko w niepełnosprawności, ale także w osobach sprawnych. Istotna jest, zatem zmiana społecznego sposobu myślenia

i postaw wobec organizacji życia osób niepełnosprawnych, gdyż właściwe otoczenie społeczne wpływa na rozwiązywanie ich problemów.

Zadania do realizacji

- opracowanie i wdrożenie programu działań informacyjnych
- organizowanie imprez w miejscach dostępnych dla osób niepełnosprawnych
- opracowanie i prowadzenie strony internetowej dotyczącej problemów osób niepełnosprawnych w zakresie informacji, ulg, przepisów

Zwiększenie dostępu do zaopatrzenia w środki pomocnicze i sprzęty rehabilitacyjne.

Istotnym elementem wsparcia wczesnego procesu leczenia i rehabilitacji jest szybkie i adekwatne zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęty rehabilitacyjne. Wszystkie osoby niepełnosprawne, które potrzebują tych przedmiotów urządzeń, powinny mieć do nich swobodny dostęp niezależnie od swojej sytuacji finansowej.

Zadania do realizacji:

- wspieranie leczenia i rehabilitacji szerokim poradnictwem i wsparciem pracowników socjalnych oraz samych osób niepełnosprawnych i członków ich rodzin
- skoordynowanie działań zmierzających do pełnego i adekwatnego w stosunku do rodzaju i stopy niepełnosprawności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny

Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się oraz technicznych.

Barierzy architektoniczne, transportowe, w komunikowaniu się i techniczne są jednym z najistotniejszych ograniczeń utrudniających, a często wręcz uniemożliwiających osobom niepełnosprawnym korzystania z przysługującego im prawa do pełnego życia i zaspokajania swoich potrzeb na równi z innymi. Przedmiotem szczególnego zainteresowania jest adaptacja łazienek oraz umożliwienie samodzielnego wyjścia z domu. Pomocą objęte są głównie osoby niepełnosprawne ruchowo.

Zadania do realizacji.

- Systematyczne dostosowywanie mieszkań do potrzeb osób niepełnosprawnych – likwidacja barier
- tworzenie warunków społecznej komunikacji osób niepełnosprawnych
- ułatwienie przemieszczania się osób niepełnosprawnych

Zapewnienie dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym.

Osoby niepełnosprawne korzystają ze świadczeń pomocy społecznej na ogólnych zasadach, określonych w ustawie dla ogółu społeczeństwa. Obok zabezpieczenia niezbędnych życiowych potrzeb osób niepełnosprawnych, konieczne jest również zorganizowanie takiej specyficznej pomocy, która umożliwi osobie niepełnosprawnej usamodzielnienie się i opuszczenie kręgu beneficjentów pomocy społecznej. Poszczególne zadania w zakresie nowych rozwiązań środowiskowego wsparcia osób niepełnosprawnych będą podejmowane i realizowane przy współudziale organizacji pozarządowych w celu zdiagnozowania środowiska i szczegółowego rozpoznawania potrzeb osób niepełnosprawnych PCPR powinien rozszerzyć dotychczasową współpracę z miejscowymi organizacjami pozarządowymi, które znają potrzeby środowiska w tym zakresie.

Zadania do realizacji.

- Zdiagnozowanie środowiska
- pomoc w rozwiązywaniu problemów osób niepełnosprawnych i ich rodzin – informacja i poradnictwo prawne
- tworzenie warunków pełnej dostępności do usług opiekuńczych i specjalistycznych

Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do rehabilitacji społecznej, kultury, sportu, rekreacji i turystyki.

Realizacja tego celu przebiegać będzie poprzez prowadzenie rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych poprzez działalność kulturalną, sportową, rekreację i turystykę oraz pełnoprawny udział osób niepełnosprawnych w kulturze, sporcie, rekreacji i turystyce.

VI. Przedsięwzięcia programu

1. Poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych.
2. Pośrednictwo pracy dla osób niepełnosprawnych.
3. Szkolenie osób niepełnosprawnych i przekwalifikowania zawodowe
4. Kierowanie osób niepełnosprawnych, które wymagają specjalistycznego programu szkolenie oraz rehabilitacji leczniczej i społecznej.
5. Doradztwo organizacyjno – prawne i ekonomiczne w zakresie działalności gospodarczej lub rolniczej podejmowanej przez osoby niepełnosprawne.
6. Dofinansowanie przystosowania stanowisk pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych.
7. Udzielanie pożyczek osobom niepełnosprawnym podejmującym działalność gospodarczą.
8. Dofinansowanie zadań w zakresie:
 - uczestnictwo osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
 - zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym,

- likwidacji barier architektonicznych, transportowych, w komunikowaniu się i technicznych,
 - sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych.
9. Współdziałanie w tworzeniu warsztatów terapii zajęciowej.
 10. Współfinansowanie kosztów tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej.
 11. Współpraca z organami administracji rządowej i organami jednostek samorządu terytorialnego, organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, innymi podmiotami w zakresie zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz w zakresie pomocy rodzinom z niepełnosprawnymi dziećmi .
 12. Podejmowanie innych inicjatyw zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności.

VII. Główni realizatorzy programu i zakres ich działania

1. PCPR

- podejmowanie działań zmniejszających skutki niepełnosprawności,
- współpraca z organizacjami i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie:
 - a. uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
 - b. sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
 - c. zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
 - d. likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

2. Powiatowy Urząd Pracy

- podejmowanie działań zmniejszających skutki niepełnosprawności,
- pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych, ich szkolenie oraz przekwalifikowanie,
- współpraca z organami rentowymi w zakresie wynikającym z odrębnych przepisów,
- finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych
- udzielanie osobom niepełnosprawnym pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej albo rolniczej,
- udzielania dofinansowania oprocentowania kredytów bankowych, zaciągniętych przez osoby niepełnosprawne na kontynuowanie działalności gospodarczej lub na prowadzenie właściwego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego,
- dokonywanie zwrotów kosztów poniesionych przez pracodawcę na przystosowanie istniejących stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych,
- dokonywanie zwrotów kosztów poniesionych przez pracodawcę na szkolenie zatrudnionych osób niepełnosprawnych.

3. Organizacje Pozarządowe

Obecnie na terenie Powiatu Lipnowskiego aktywnie działają i współpracują z PCPR w Lipnie na rzecz osób niepełnosprawnych 3 organizacje pozarządowe tj.:

- Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Powiatu Lipnowskiego "Nadzieja" w Lipnie
- Oddział Regionalny Olimpiad Specjalnych sekcja "Puchatki" w Lipnie,
- Polski Związek Niewidomych okręg Kujawsko-Pomorski, Koło w Lipnie

Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych spełniają szereg ról w tym:

- określają potrzeby i priorytety dotyczące życia osób niepełnosprawnych,
- przyczyniają się do podnoszenia świadomości społeczeństwa i propagowania społeczeństwa i

- propagowania zmian,
- stwarzają możliwości rozwijania umiejętności w różnych dziedzinach oraz zapewnienia swoim członkom wzajemnego wsparcia i wymianę informacji,
 - reprezentują środowiska osób niepełnosprawnych,
 - prowadzą działania w zakresie rehabilitacji społecznej i leczniczej na rzecz swoich członków.

VIII. Przewidywane efekty programu

1. W zakresie poradnictwa zawodowego:
 - możliwość skorzystania przez osoby niepełnosprawne z wyboru dróg aktywizacji zawodowej, szkoleń i przekwalifikowań zawodowych. Usługa może być świadczona wyłącznie przez doradców zawodowych, przygotowanych do pracy z osobami niepełnosprawnymi.
2. W zakresie pośrednictwa pracy:
 - możliwość zatrudnienia osoby niepełnosprawnej w normalnym środowisku pracy bądź w zakładach pracy chronionej. Usługa będzie realizowana poprzez pozyskiwanie ofert pracy, nawiązywanie kontaktów z pracodawcami, rozpoznawanie lokalnego rynku pracy i dystrybucję ofert pracy. Szczegółowe procedury powinny być zgodne z zasadami świadczenia usług pośrednictwa pracy dla bezrobotnych.
3. W zakresie szkolenia osób niepełnosprawnych:
 - pomoc osobom niepełnosprawnym w otrzymaniu, podtrzymaniu lub odzyskaniu zatrudnienia.Realizacja potrzeb musi być powiązana ze szczegółową analizą sytuacji osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako bezrobotne i poszukujące pracy. Oferty pracy muszą być zgodne z potrzebami lokalnego rynku pracy i możliwościami poszczególnych osób niepełnosprawnych.
4. W zakresie dofinansowania przystosowania stanowisk pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych:
 - możliwość przystosowania stanowisk pracy pod konkretne potrzeby osób niepełnosprawnych
5. W zakresie udzielenia pożyczek osobom niepełnosprawnym:
 - możliwość podjęcia działalności gospodarczej a tym samym uzyskanie środków do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia.
6. W zakresie tworzenia warsztatów terapii zajęciowej:
 - stworzenie możliwości osobom niepełnosprawnym, niezdolnym do podjęcia pracy, rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności podjęcia zatrudnienia,
 - integracja ze środowiskiem lokalnym
7. W zakresie dofinansowania uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych:
 - poprawa sprawności fizycznej i psychicznej, umiejętności radzenia sobie ze stresem spowodowanym niepełnosprawnością.
8. W zakresie dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz likwidacji barier architektonicznych, transportowych, w komunikowaniu się i technicznych.
 - poprawa warunków życia dla osób niepełnosprawnych, umożliwienie im pełnego uczestnictwa w życiu społecznym, kulturalnym oraz rekreacyjnym.
9. W zakresie pomocy rodzinom posiadającym niepełnosprawne dzieci:
 - usługa będzie świadczona poprzez rozeznanie potrzeb rodzin, w których przebywają niepełnosprawne dzieci, przy współpracy samorządów gminnych,
 - pośredniczenie pomiędzy tymi rodzinami i organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami w celu udzielenia pomocy.